

Enhed
Center for Jura og
Internationale
Opgaver

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg forud for EPSCO-rådsmødet den 27.-28. november 2023

Sagsnr.
2021 - 8130

Doknr.
743817

Dato
16-11-2023

Indhold

Direktivforslag om etableringen af EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet for personer med handicap.....	2
Rådskonklusion om den Europæiske revisionsrets særrapport nr. 20/2003 "støtte til personer med handicap"	10
Rådskonklusion om overgange i plejesystemer gennem livet mod holistiske, personcentrerede og lokalt baserede modeller.	12

Direktivforslag om etableringen af EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet for personer med handicap.

- *Generel indstilling.*
- *Revideret notat.*
- *KOM (2023)512 af 6. september 2023.*

1. Resume

Kommissionen har ved KOM (2023)512 den 6. september 2023 fremsat forslag til direktiv om etableringen af et EU-handicapkort og et EU-parkeringskort for personer med handicap. Dansk sprogversion er modtaget den 18. september. Direktivet er på dagsordenen til behandling på EPSCO-rådsmødet den 27.-28. november. Formålet med behandlingen er, at opnå generel indstilling i Rådet.

Direktivet har til formål at etablere et særligt EU-handicapkort og et uniformt EU-parkeringskort for personer med handicap.

Direktivet har til formål at etablere et særligt EU-handicapkort og et uniformt EU-parkeringskort for personer med handicap.

Formålet med EU-handicapkortet er at give personer med handicap adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling med hensyn til tjenester, aktiviteter eller faciliteter, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap eller personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder deres personlige assistenter. Formålet med etableringen af et EU-parkeringskort til personer med handicap er, at sikre et ensartet og gensidigt anerkendt handicapparkeringskort på tværs af medlemslandene, som sikrer indehaveren adgang til parkeringsbetingelser og faciliteter for personer med handicap.

Regeringen støtter generelt op om formålet med, at gøre det lettere for personer med handicap, at rejse i EU. Det er dog vigtigt for regeringen, at direktivet ikke omfatter ydelser, som bevilges på baggrund af individuelle behov, da det potentielt vil kunne medføre store udgifter, på bl.a. transport- og kulturområdet. Da danske ønsker til udformning af forslaget ses imødekommet på arbejdsgruppeniveau kan regeringen tilslutte sig forslaget, som det foreligger.

2. Baggrund

I mange medlemslande har borgere med handicap, og et nationalt bevis herpå, adgang til særlige fordele og handicapkompenserende ordninger. Dette er fx særlige ordninger i forbindelse med deltagelse i kulturelle aktiviteter, sportsbegivenheder, forlystelsesparker samt i offentlig transport og ved parkering.

Personer med handicap møder imidlertid udfordringer med at få deres handicapstatus anerkendt i andre EU-medlemsstater. Dette udgør sammen med fysiske barrierer og høje rejseomkostninger en barriere for personer med handicap i forhold til at rejse i EU.

Der eksisterer allerede et fælles europæisk parkeringskort for personer med handicap. Dog oplever flere brugere af kortet, ifølge forslaget, at kortet ikke altid anerkendes i andre medlemslande, grundet forskellige formater for kortet i forskellige lande.

3. Formål og indhold

Kommissionen har ved KOM (2023)512 den 6. september 2023 fremsat forslag til direktiv om etableringen af et EU-handicapkort og et EU-parkeringskort for personer med handicap.

Formålet med behandlingen af forslaget på EPSCO-rådsmødet den 27.-28. november er at vedtage forslaget til generel indstilling i Rådet.

Formålet med direktivforslaget er at fastsætte regler for udstedelse af henholdsvis EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet for personer med handicap:

- Formålet med EU-handicapkortet er at give personer med handicap adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling med hensyn til tjenester, aktiviteter eller faciliteter, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap eller personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder deres personlige assistenter.
- Formålet med EU-parkeringskortet for personer med handicap er at give personer med handicap adgang til parkeringsbetingelser og faciliteter, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap.

Direktivforslaget lægger op til, at der også skal udvikles digitale versioner af disse to kort, som personer med handicap kan bruge sammen med eller i stedet for de fysiske kort. Disse digitale kort skal fungere i samspil med de europæiske digitale identitetstegnebøger, der er blevet introduceret med revisionen af eIDAS-forordningen¹.

Etableringen af de to kort sigter mod at lette *kortvarige ophold* for personer med handicap i andre EU-medlemslande end det land, som de bor i.

Direktivet omfatter *ikke* sociale ydelser, og vurderes ikke at omfatte ordninger på beskæftigelsesområdet.

Det fremgår af seneste kompromisudkast, at ydelser, som bevilges på baggrund af individuel visitation, undtages fra direktivet. Direktivet vurderes således *ikke* at omfatte ydelser, der ydes til langsigtet integration, inklusion, habilitering eller rehabilitering af personer med handicap.

Medlemsstaternes kompetence angående tildeling af handicapstatus, særlige ydelser til personer med handicap eller disses ledsagere, adgang til særlige parkeringsfaciliteter eller udstedelse af dokumentation for handicapstatus, berøres heller ikke.

Endelig vedrører direktivet ikke medlemsstaters eller private aktørers ret til at definere, hvilke ydelser, fordele eller specifikke gunstige betingelser, som ydes til personer med handicap i det enkelte land.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at den foreslåede lovgivning er nødvendig, da forslagets målsætninger ikke i tilstrækkelig grad kan nås af medlemsstaterne individuelt. De identificerede problemer har en grænseoverskridende dimension, hvorfor der vurderes at være behov for at sikre en koordineret tilgang blandt medlemsstaterne.

Det er med forslaget op til den enkelte medlemsstat at træffe afgørelse om, hvem handicapkortet og handicapparkeringskortet udstedes til. Derudover har en besøgende borger, fra et andet EU-land, kun ret til de samme fordele, som tilbydes til personer med handicapkort og handicapparkeringskort i den pågældende medlemsstat.

¹ Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked (eIDAS). KOM (2014) 281

Kommissionen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt. Dette kan regeringen tilslutte sig.

6. Gældende dansk ret

Social-, Bolig- og Ældreministeriets område

På Social-, Bolig- og Ældreministeriets område bevilges hjælp og støtte til personer med handicap efter lov om social service og efter d. 1. januar 2024 også efter barnets lov, til alle personer som opholder sig lovligt i landet. Bevilling sker på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov, og der bevilges ikke ydelser, som følge af en generel handicapstatus. Personer der modtager handicapkompenserende ydelser får ikke en formel handicapstatus.

Danske Handicaporganisationer (DH) administrerer og udsteder to forskellige typer af kort til personer med handicap: Et ledsagerkort, som udstedes til personer med handicap, som har brug for en ledsager til at færdes i det offentlige rum, samt et handicapparkeringskort.

En formel status er ikke et krav for at få bevilget et ledsagekort eller et parkeringskort til personer med handicap. Dog opfylder man automatisk betingelserne for, at få et ledsagekort, hvis man er visiteret til et botilbud, et handicapparkeringskort, en ledsageordning, støtte til køb af bil, hvis man er godkendt til at deltage i den individuelle handicapkørsel, eller hvis man er medlem af Dansk Blindesamfund.

Hvis man ikke opfylder en af ovenstående betingelser, skal der kunne fremvises lægeerklæring, der dokumenterer ledsagebehovet for at få bevilget et af ovenstående kort. Betingelserne for bevilling af et ledsagerkort er ikke lovbestemt, men fastsat af DH.

Transportministeriets område

Parkeringskort for personer med handicap

Det danske parkeringskort for personer med handicap er reguleret i bekendtgørelse nr. 782 af 7. august 2019 om parkeringskort for personer med handicap og institutionskort. Heraf følger, at Danske Handicaporganisationer udsteder parkeringskort til:

- 1) personer, som opfylder betingelserne for støtte til køb af bil i henhold til servicelovens bestemmelser eller regler fastsat i medfør heraf,
- 2) personer, som er godkendt til at deltage i den individuelle handicapkørsel, jf. § 11 i lov om trafikselskaber, for svært bevægelseshæmmede, som er etableret som fritidskørsel, og
- 3) personer med stærkt reduceret gangdistance, varig nedsættelse af funktionsevnen eller lignende helbredsmæssige forhold, der i væsentlig grad forringer eller vanskeliggør evnen til at færdes, muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde, eller muligheden for at gennemføre en uddannelse.

Kortet giver adgang til diverse parkeringslempelser samt adgang til at parkere på handicapparkeringspladser.

Det følger endvidere af bekendtgørelsen, at samme adgang gælder for:

- 1) Indehavere af et udenlandsk parkeringskort af EU-fællesskabsmodellen, når parkeringskortet er udstedt i et land, der er medlem af Den Europæiske Union.

- 2) Indehavere af et udenlandsk parkeringskort, som er udstedt i et land, der ikke er medlem af Den Europæiske Union, såfremt kortet er forsynet med det internationale kørestolssymbol.

Individuel handicapkørsel

Individuel handicapkørsel er for personer med handicap, som i lov om trafikkselskaber er defineret som svært bevægelseshæmmede, blinde og stærkt svagsynede på 18 år og derover, jf. § 11, stk. 1. I lovens § 11, stk. 2, nr. 1, hjemles et retskrav på minimum 104 enkeltture om året og individuel handicapkørsel er dermed et alternativ for de borgere, som ikke har mulighed for at benytte den almindelige kollektive transport.

Kommunen skal visitere den enkelte til individuel handicapkørsel. Visitationen skal bero på en konkret og individuel vurdering. De regionale trafikkselskaber er, i henhold til lovgivningen, ansvarlige for at koordinere og udbyde individuel handicapkørsel for kommunerne.

Reglerne for den øvrige kollektive transport – assistance og ledsagerordning

Reglerne for tilgængelighed i den øvrige kollektive transport, reguleres af trafikvirksomhederne selv, og er beskrevet i de fælles landsdækkende rejseregler.

Kørestolsbrugere og personer med permanent eller midlertidigt handicap kan få assistance til at stige på og af toget og til medtagning af kørestol efter det enkelte selskabs nærmere vilkår.

Er man indehaver af enten Ledsagerkort Danmark, medlemskort til Dansk Blindesamfund eller medlemskort til Synscenter Refnæs, giver dette en person med handicap mulighed for at medtage en ledsager gratis eller til en reduceret pris i den kollektive transport.

Kulturministeriets område

I henhold til Folkeoplysningslovens § 44 stk. 2 yder kulturministeren "tilskud til handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed". Der er på Finansloven 2023 afsat 4 mio. kr. (FL §21.51.01.30) til dette formål.

I henhold til Bibliotekslovens § 15 skal Danmarks Blindbibliotek (Nota) fremskaffe materiale til bibliotekerne med særligt henblik på informationsformidling til blinde, svagtseende, ordblinde og andre, der på grund af handicap er ude af stand til eller har vanskeligt ved at læse trykt tekst.

Materialet kan tilgås ved medlemskab af Nota. Indmeldelsen sker på baggrund af et dokumenteret syns- eller læsehandicap, og Nota anvender CPR-nr. til verificering af medlemmer. Personer med syns- eller læsehandicap, der har bopæl i et andet land, kan anmode om at tilgå Notas samling gennem et internationalt samarbejde om adgang til et andet lands titler i regi af World Intellectual Property Organization og Marrakesh Traktaten fra 2016.

7. Konsekvenser

Fri bevægelighed

Forslaget vurderes at forbedre mulighederne for fri bevægelighed for mennesker med handicap. Danske borgere med handicap opnår ved kortere besøg i andre EU-lande, samme fordele som borgere fra disse lande. Dette vurderes at forbedre danske borgere med handicaps muligheder for kortere rejser og ophold i andre EU-lande, herunder vores nabolande.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det vurderes at kræve en lovændring, hvis en bestemt myndighed eller organisation vil skulle gives bemyndigelse til at udstede EU-handicapkortet.

Det er vurderingen, at store dele af de krav, der fastsættes i forslaget til direktivet vedr. EU-parkeringskortet, allerede er imødekommet i eksisterende bekendtgørelse om det danske parkeringskort, men der vil muligvis skulle foretages mindre tilpasninger.

Det undersøges, hvorvidt der er behov for at fastsætte i dansk ret, at et EU-parkeringskort fra et andet medlemsland skal anerkendes på lige fod med et kort udstedt i Danmark, ved parkering underlagt privatretlig regulering.

Det er vurderingen, at såfremt individuel handicapkørsel ikke undtages fra direktivets anvendelsesområde, hvilket det er i seneste kompromisforslag, da vil Lov om trafikselskaber vedrørende individuel handicapkørsel, formentlig skulle ændres.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udstedelse af kort

DH opkræver gebyr for de nuværende danske parkerings- og ledsagerkort. Udstedelse af et parkeringskort koster 425 kr., fornyelse koster 250 kr., mens et ledsagerkort koster 200 kr. Dette dækker de løbende driftsomkostninger.

I det omfang det endelige direktiv rummer mulighed for opkrævning af gebyrer for hhv. et fremtidigt EU-handicapkort og EU-parkeringskort, sådan som forslaget vurderes at gøre i Rådets generelle indstilling, lægges det til grund, at driftsomkostninger kan dækkes derigennem.

Såfremt udstedelse af et EU-parkeringskort viser sig dyrere end det danske handicapparkeringskort i dag, og et EU-handicapkort viser sig dyrere end det danske ledsagekort i dag, vil merudgifterne falde over på borgeren.

Transport

Antallet af borgere i EU med handicapstatus og fremtidige rejsemønstre kendes ikke. Derfor er det svært at give et estimat på de økonomiske konsekvenser for den kollektive transport, både for så vidt angår rejser til reduceret pris og udgifter til assistance.

Dog vurderer Kommissionen at der på EU-plan vil være tale om udgifter til rabatter i offentlig transport eller i museer mv. på mellem 116 og 161 mio. EUR.

Turisme

Forslaget har potentiale til at have en positiv samfundsøkonomisk betydning, idet en styrkelse af mobiliteten for personer med handicap kan tiltrække flere turister med handicap samt deres medrejsende til Danmark, hvilket kan medføre øgede indtægter for erhvervslivet.

Det vurderes ikke muligt at foretage et konkret skøn over de potentielle positive erhvervsøkonomiske konsekvenser forbundet med EU-handicapkortet. Samlet set er det derfor ikke muligt at vurdere, hvorvidt de positive samfundsøkonomiske konsekvenser vil opveje udgifterne, der netop er tilknyttet formålet med forslaget som er, at personer med handicap opnår særlige fordele.

Statsfinansielle konsekvenser

Etableringsomkostninger

Indførelse af digitale formater til et EU-handicapkort og parkeringskort er ikke omfattet af it-projektet for en dansk version af en europæisk digital identitetstegnebog.

Forslaget vurderes derfor at have statsfinansielle konsekvenser i kraft af engangsudgifter til udvikling af nye systemintegrationer og logikkomponenter, såfremt der træffes beslutning om at udvikle et digitalt bevis for henholdsvis handicap-kortet og parkeringskortet. Det er endnu ikke muligt at give et estimat herfor.

Formkrav til kortenes udseende formodes at medføre en mindre engangsudgift til udvikling og en mindre forøgelse af omkostninger til print.

Løbende drift

DH opkræver gebyr for de nuværende danske parkerings- og ledsagerkort, hvilket dækker de løbende driftsomkostninger.

Såfremt det endelige direktiv rummer mulighed for opkrævning af gebyrer for hhv. et fremtidigt EU-handicapkort og EU-parkeringskort (sådan som forslaget vurderes at gøre i Rådets generelle indstilling) lægges det til grund, at driftsomkostninger kan dækkes derigennem.

Såfremt et EU-handicap og EU-parkeringskort evt. fremadrettet skal være gratis at få udstedt som borger, vil det medføre statslige udgifter. Der vil skulle tages nærmere stilling til omfanget af borgere, som omfattes af de fremtidige EU-handicapkort og EU-parkeringskort for at kunne beregne de statslige udgifter hertil. Herunder også om der forventes en øget efterspørgsel på kortene som følge af, at de kan anvendes i EU, samt hvis de bliver gratis. Såfremt et EU-parkeringskort og EU-handicapkort (det nuværende ledsagekort) fremadrettet skal være gratis for borgeren, forventes de statslige udgifter til løbende driftsomkostninger at være ca. 6,0-7,0 mio. kr. årligt, såfremt udgiften pr. kort er på niveau med de danske kort i dag og modtagerkredsen er af tilsvarende størrelse som i dag.

Øvrigt

Det fremgår af Rådets generelle indstilling, at ydelser, som bevilges på baggrund af individuel visitation, undtages fra direktivet.

Såfremt dette *ikke* undtages i det endelige direktiv og personer med EU-handicapkort på kortere besøg dermed opnår adgang til disse, vil det fsva. kollektiv transport formentlig udgøre en uforholdsmæssig administrativ og økonomisk byrde for kommunerne samt de regionale trafikskaber. Det vil dermed forventeligt udløse DUT-krav fra lokale parter.

Det bemærkes, at det fremgår af budgetvejledningen, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende ramme.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at have beskedne erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af 'øvrige efterlevelseseffekter'. Direktivforslaget stiller ikke krav til, hvilke konkrete services og særlige forhold, den enkelte private operatør udbyder, blot at disse også tilbydes borgere fra andre EU-lande. Det betyder, at det står den enkelte operatør frit for eventuelt at tilpasse eller begrænse udbudte services.

Kommissionen vurderer, at den øgede rejseaktivitet for personer med handicap, som følge af implementeringen, vil føre til øget omsætning for tjenesteudbydere, fra betaling af de personer som ledsager personer med handicap, samt fra øgede turismeindtægter. Kommissionen vurderer, at indtægterne på europæisk plan, vil være på mellem 2,1 og 3,1 mia. EUR.

8. Høring

Forslaget er 8. september sendt i høring i Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold og Specialudvalget for Transport. Der er modtaget høringssvar fra Danske Handicaporganisationer (DH), Forbrugerrådet Tænk, samt DSB

Danske Handicaporganisationer (DH)

DH tager positivt imod forslaget, da det vil give personer som rejser med handicap i EU, adgang til de samme fordele, som statsborgere i landet, på en lang række punkter.

DH mener forslaget vil forbedre mulighederne for fri bevægelighed for mennesker med handicap og kvitterer ligeledes for, at der er tale om en retsakt, som forpligter medlemslandene juridisk, til at etablere de to nye kort.

For at mennesker med handicap, der rejser til en anden medlemsstat, kan finde frem til handicapparkeringspladser i det pågældende land, mener DH, at der skal oprettes en finansieret central EU-database over handicapparkeringspladser.

DH mener også, at der er behov for en finansieret centraliseret database på EU-niveau på alle EU-sprog, en udpeget EU-finansiering af udstedelse af kortene, som i pilotprojektet, og en oplysningskampagne på EU-niveau rettet mod borgere og tjenesteudbydere.

DH giver udtryk for, at det er problematisk, at direktivet ikke omfatter mennesker med handicap, der ønsker at flytte til et andet land for at studere eller arbejde. DH gør opmærksom på, at det vil være på linje med EU's strategi for rettigheder for personer med handicap, der nævner personer med handicap, der flytter til en anden medlemsstat for at arbejde, studere eller andre årsager i punkt 3.1 om det europæiske handicapkort.

Forbrugerrådet Tænk

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at man støtter forslaget, som vil forbedre situationen for rejsende personer med handicap. Herudover henvises til DH's høringssvar, som Forbrugerrådet Tænk kan tilslutte sig.

DSB

DSB byder velkommen, at EU-Kommissionen ønsker at gøre det lettere for handicappede at rejse med kollektiv transport på tværs af landegrænser. Det er således positivt, at der introduceres et fælles europæisk handicapbevis.

DSB vil sikre, at rejsende som viser det nye handicapbevis, får de samme rabatmuligheder som de danske PRM-kunder (personer med reduceret mobilitet). På nuværende tidspunkt accepterer DSB andre europæiske landes handicapbeviser ved togrejser i Danmark. Det nye fælles europæiske handicapbevis vil således supplere de nationale handicapbeviser.

Nota

Nota bemærker, at de er en digital virksomhed uden fysiske udlånssteder. Dertil bemærker Nota, at de allerede i dag stiller deres digitale samling til rådighed for borgere med læsehandicap i såvel EU som udenfor via et internationalt samarbejde omkring adgang til et andet lands titler i regi af World Intellectual Property Organization og Marrakesh Traktaten fra 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes at flertallet af medlemslandene på EPSCO-rådsmødet bakker op om Rådets generelle indstilling. Der forventes ikke at være et blokerende mindretal imod forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen bakker op om formålet med direktivet, som sigter mod, at gøre det lettere for personer med handicap at rejse i EU.

Regeringen bakker op om, at direktivet *ikke* omfatter sociale ydelser eller ordninger på hverken social- eller beskæftigelsesområdet, samt ydelser som bevilges på baggrund af visitation, dvs. på baggrund af en konkret og individuel vurdering, men kun ordninger og særlige fordele, som følger af den mere generelle handicapstatus, som opnås gennem et eventuelt EU-handicapkort.

Regeringen vil på den baggrund arbejde for, at det fremgår klartest muligt af direktivforslaget, at alle ydelser som gives efter en konkret og individuel vurdering (visitation) er undtaget fra direktivets anvendelsesområde. Det vil herunder være vigtigt for Danmark, at EU-borgere på kortere ophold ikke opnår ret til blandt andet individuel handicapkørsel eller dyre hjælpeordninger på biblioteksområdet.

Da bemyndigelsen til at udstede et EU-handicapkort og et EU-parkeringskort vurderes at kræve en dansk lovændring, vil regeringen arbejde for at direktivforslagets tidsfrister for myndighedsudnævnelse samt endelig implementering imødekommer danske behov.

Regeringen støtter generelt ambitionen om at indføre digitale formater til de to kort. Det er centralt, at disse dokumenter vil blive udstedt i overensstemmelse med de europæiske digitale identitetstegnebøger, som er reguleret i den reviderede eIDAS-forordning.

Regeringen vil arbejde for, at medlemsstaterne har mulighed for opkrævning af gebyrer for hhv. EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet, således at driftsomkostninger kan dækkes derigennem.

I forslaget fremgår det, at kommissionen vil have bemyndigelse til, at udstede delegerede retsakter mhp. at fastlægge digitale formater for kortet. Det er regeringens holdning, at væsentlige elementer vedr. forslaget generelt bør fastlægges i direktivet, og alene tekniske og mindre væsentlige elementer bør fastlægges i delegerede retsakter vedtaget af Kommissionen.

Endelig er det vigtigt, at alle borgere tilbydes mulighed for at vælge mellem digitalt eller fysisk kort eller begge dele.

Fra dansk side kan man tilslutte sig Rådets generelle indstilling, eftersom det foreliggende kompromisforslag som følge af dansk interessevaretagelse imødekommer ovenstående prioriteter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering d. 6. oktober 2023 og til forhandlingsoplæg d. 10. november 2023.

Rådskonklusion om den Europæiske revisionsrets særrapport nr. 20/2003 ”støtte til personer med handicap”

- Vedtagelse
- Nyt notat

1. Resume

Den Europæiske Revisionsret har d. 12. oktober 2023 offentliggjort en særberetning 20/2023. Rapporten konkluderer, at effekten af EU's tiltag til støtte for personer med handicap har været begrænset. Udkastet til rådskonklusioner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet er ikke relevant. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen bemærker, at mens den Europæiske Revisionsret i sin særrapport påpeger væsentlige udfordringer for EU's handicappolitik, så er det væsentligt, at opfølgningen herpå sker i fuld respekt for medlemsstaternes kompetence og forskelle tilgange, fx til tildeling af handicapstatus og indsamling af data.

2. Baggrund

Den Europæiske Revisionsret har d. 12. oktober 2023 offentliggjort en særberetning 20/2023. Rapporten konkluderer, at effekten af EU's tiltag til støtte for personer med handicap har været begrænset.

De centrale ligestillingsindikatorer er næsten ikke blevet forbedret i de seneste år. Det er stadig svært for personer med handicap at få job, og personer med handicap er stadig i øget risiko for fattigdom. Medlemslandene anvender forskellige kriterier for tildeling af handicapstatus, hvilket kan undergrave mulighederne for gensidig anerkendelse og forhindre Europa-Kommissionen i at få et solidt overblik over situationen.

Kommissionen har udarbejdet EU-dækkende handicapstrategier og foreslået nye initiativer, men Revisionsretten vurderer, at det relevante lovgivningsarbejde er gået i stå. Revisionsretten finder, at en række centrale problemer, som i det mindste delvist hører under Kommissionens ansvarsområde, stadig ikke er løst.

3. Formål og indhold

Det spanske formandskab har fremsat udkast til et kort sæt rådskonklusioner, hvori medlemsstaterne noterer sig særrapportens konkluderende anbefalinger. Kommissionen anbefales heri:

- At indhente data om situationen for personer med handicap, som er mere sammenlignelige med hensyn til dækning, hyppighed og detaljeringsgrad, så de kan indgå i grundlaget for at måle effekten og effektiviteten af EU's politik til sikring af lige rettigheder for personer med handicap.
- Løbende at gennemgå den relevante EU-lovgivning for at vurdere overholdelse af FN's Handicapkonvention, samt træffe hensigtsmæssige foranstaltninger for at støtte Rådet i dets vedtagelse af direktivet om ligebehandling.
- At arbejde på at sikre gensidig anerkendelse af handicapstatus i EU under overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
- At EU-institutionerne måler deres fremskridt med hensyn til at inkludere personer med handicap i deres arbejdsstyrke, og regelmæssigt rapporterer om dette for at vise, at de går foran med et godt eksempel.

I lyset heraf opfordrer rådskonklusionerne Kommissionen til at samarbejde med medlemsstaterne og EU's andre institutioner herom, i fuld respekt for nærheds- og proportionalitetsprincipperne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der er tale om rådskonklusioner.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev mandag d. 13. november sendt i høring i specialudvalget for beskæftigelse og sociale anliggender.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelse af rådskonklusionerne, som sammen med Kommissionens handicapstrategi 2021-2030 sætter fokus på principperne i FN's Handicapkonvention og på personer med handicaps rettigheder i forhold til inklusion i samfundet.

Regeringen bemærker, at mens den Europæiske Revisionsret i sin særrapport påpeger væsentlige udfordringer for EU's handicappolitik, så er det væsentligt, at opfølgningen herpå sker i fuld respekt for medlemsstaternes kompetence og forskelle tilgange, fx til tildeling af handicapstatus og indsamling af data.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rådskonklusion om overgangen af systemer for pleje gennem hele livet til holistiske, personcentrerede og lokalsamfundsbaseerede modeller.

- Vedtagelse
- Nyt notat

1. Resume

Det spanske formandskab har fremsat udkast til rådskonklusioner omhandlende pleje i bred forstand, dvs. både dagtilbud og pleje af personer med handicap og ældre. Rådskonklusionerne spænder over både sociale, dagtilbudsrelaterede, beskæftigelsesrelaterede og ligestillingsorienterede aspekter. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen finder det væsentligt, at rådskonklusionerne respekterer de forskellige nationale tilgange til organisering af pleje- og dagtilbudsordninger, og at opfølgning er et nationalt anliggende, samt at der tages udgangspunkt i de landespecifikke situationer. Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne bygger på et antal fælles europæiske og internationale strategier og politiske såvel som juridiske forpligtelser, herunder:

- Barcelonamålene om dagtilbud fra 2002,
- FN's Handicapkonvention fra 2006,
- Kommissionens Ligestillingsstrategi 2020-2025,
- Kommissionens Handicapstrategi 2021-2030,
- EU's Børnegaranti fra 2021,
- Kommissionens Plejestrategi fra 2022, samt
- De to deraf følgende Rådshenstillinger om henholdsvis førskoleundervisning og børnepasning (dagtilbud) samt pleje af længerevarende karakter (handicap- og ældrepleje).

3. Formål og indhold

Det spanske formandskab har fremsat udkast til rådskonklusioner omhandlende pleje i bred forstand, dvs. både dagtilbud og pleje af personer med handicap og ældre. Rådskonklusionerne spænder over både sociale, dagtilbudsrelaterede, beskæftigelsesrelaterede og ligestillingsorienterede aspekter.

Under hensyntagen til territorialkompetence (dvs. kompetencefordelingen mellem EU, nationale, regionale og lokale niveauer) og under hensyntagen til arbejdsmarkedets partners autonomi, inviteres medlemsstaterne blandt andet til at:

- Anerkende individets ret til pleje under ligestillede omstændigheder – og at promovere reformer, der holistisk definerer og sikrer retten til tilstrækkelig, nødvendig og betalelig pleje af høj kvalitet.
- Understøtte udviklingen af lokalt baseret individorienteret pleje.
- Fremme effektive kvalitetssikringsmekanismer, i tråd med rådshenstillingen om pleje af længerevarende karakter (2022).

- Understøtte mekanismer der sikrer balance mellem arbejdes- og familieliv for både kvinder og mænd.
- Vedtage, hvor nødvendigt, tiltag der sikrer tilgængelige og betalelige dagtilbud af tilstrækkelig kvalitet, i tråd med Barcelonamålene og Rådshenstillingen om dagtilbud (2022).

Med rådshenstillingerne inviteres EU-Kommissionen også, i samarbejde med medlemsstaterne, til blandt andet at:

- Understøtte Plejestrategien fra 2022 og de to Rådshenstillinger om hhv. dagtilbud og pleje af længerevarende karakter med EU-ressourcer.
- Promovere social innovation og gensidig læring.
- Indsamle data og udvikle indikatorer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der er tale om rådskonklusioner.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev mandag d. 13. november 2023 sendt i høring i Specialudvalget for beskæftigelse og sociale anliggender.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelse af rådskonklusionerne.

Regeringen finder det væsentligt, at rådskonklusionerne respekterer de forskellige nationale tilgange til organisering af pleje- og dagtilbudsordninger, og at opfølgning er et nationalt anliggende, samt at der tages udgangspunkt i de landespecifikke situationer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.